

Úti beszámoló az ELTE Tehetséggondozási Tanácsának Utazási Pályázatára – 2019/2020. tanév

2020. márciusának első hetében az a megtiszteltetés ért, hogy bíróként vettem részt a Philip C. Jessup Nemzetközi Jogi Perbeszédverseny európai fordulóján. A perbeszédverseny ezen fordulója idén Prágában került megrendezésre.

A verseny több körre van osztva. Minden csapat alperesi és felperesi oldalon is két-két mérkőzést folytat különböző egyetemről érkezett csapatok ellen. Ezután a legjobb négy csapat az elődöntőben, majd a két legeredményesebb a döntőben méri össze a tudását. Bár a verseny integráns része az alperesi és felperesi írásbeli beadvány, ezeket az európai fordulón nem veszik számításba, itt csak a szóbeli teljesítmény számít. Emiatt megnő a bírók felelőssége, hiszen egyedül ők döntenek a csapatok rangsorolásáról.

Minden fordulóban három bíróból álló tanács előtt adják elő a versenyző csapatok az érveiket. A bíróknak az a feladatuk, hogy kérdéseket tegyenek fel a versenyzőknek, amellyel tesztelik a tudásukat nemzetközi jogból, felméri logikus érvelési képességeiket, talpra esettségüket, kommunikációs és orátori képességüket. Minden kör 90 percig tart, az alperesek és felperesek 45-45 perc alatt prezentálják álláspontjukat. A bírók ezek után egyesével pontozzák a szónokokat. Körönként egy oldalon 2 szónok beszél, így összesen körönként 4 szónokot kell pontozni. Oldalanként a két szónok pontszáma összeadódik, így kerül ki a győztes a csapatok közül. Fontos, de ugyanakkor nehéz követelmény, hogy a bíróknak nem azt az oldalt kell győztesnek kihirdetni, amely oldal alapvető álláspontjával magánszemélyként egyetértenek. Ez azért fontos, mert így kiszűrhető az, hogy egy olyan csapat nyerjen, amellyel morálisan egyetért a bíró, bár a jogi érvei és jogi tudásuk silány volt.

Minden kör végén a bíróknak szóbeli értékelést kell adni a versenyzők teljesítményéről. Ez remek alkalom arra, hogy pontosabban megfogalmazzuk azt, ami a pontszámokban megmutatkozik. Versenyzőként én is rengeteget tanultam ezekből az értékelésekben, hiszen különböző bírók különböző szempontból vizsgálják a versenyzőket, más-más kvalitásokat tartanak fontosnak; versenyzőként pedig a feladat az, hogy minden bíró elvárását kielégítsék. Így én is próbáltam építő jellegű, ugyanakkor őszinte kritikát megfogalmazni, melyben lényegi elemként azt emeltem ki, hogy a szónoki képességüknek mely részén kéne fejleszteniük, hogy a Washington D.C-ben megrendezendő világ bajnokságon magasabb pontokat kaphassanak.

Én három kört, azaz összesen hat csapatot bíráltam. A diszkrimináció elkerülése érdekében a bírók nem tudhatják a csapatok nemzetiségét. Viszont a verseny befejeztével kiderült, hogy honnan érkeztek a csapatok. Így megtudtam, hogy többek között az osztrák, észak-macedón, cseh, finn csapatokat zsűrizhettem. Külön meglepetés és rendkívüli öröm volt számomra, hogy az idei európai fordulón különleges engedéllyel a panamai csapat is részt vehetett, sőt zsűrizhettem is őket attól függetlenül, hogy nem Európából érkeztek. A tavalyi világ bajnokságon versenyzőként találkoztam a panamai csapattal, akiknek mi ajánlottuk, hogy próbáljanak részvételi jogot kapni az európai fordulóra, hiszen nekik nincsen nemzeti fordulójuk, ahol más csapatok ellen gyakorolhatnának a világ bajnokság előtt. Így az idei részvételükben – ha közvetetten is – nekem is részem volt.

Versenyzőként már megmérettettem magam a tavalyi év folyamán, de bíróként ez volt az első évem. Sokkal fárasztóbb és bonyolultabb volt a feladat, mint azt előre gondoltam, de mindenképp megérte. Rengeteget kaptam versenyzőként ettől a perbeszédversenytől, így hatalmas öröm számomra, hogy most bíróként segíteni tudom a szervezők munkáját, illetve a versenyzők felkészülését. Ezután az élmény után biztos vagyok benne, hogy jövőre is visszatérek bíróként.

Bazsó Gábor